

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово - економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР
_____ Л.М.Рославець
_____ 20 ____ р.

**Методичне забезпечення
лекційного курсу з дисципліни
Соціологія
для студентів спеціальностей:**

- 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»
141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
133 «Галузеве машинобудування»

Уклав

О.М. Гайдей

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії гуманітарних
та соціально-економічних дисциплін
Протокол № _____
від „____” 20 ____ р.

Голова циклової комісії

О.Г.Дрозд

Лекція 1

ТЕМА: Предмет, структура та функції соціології. Соціологія як наука

Мета: визначити основні поняття соціології як науки, сформувати зацікавленість дисципліною, залучити до творчої самостійної роботи.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Соціологія як наука про суспільство. Предмет і об'єкт в соціології.
- 2 Функції соціології.
- 3 Соціальні закони та їх об'єктивний характер.
- 4 Методи соціології.

Література:

- 1 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002. – 560 с.
- 2 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008. – 452 с.
- 3 Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. - Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293
- 4 Сірий Є.В. Соціологія: навч. посіб. / Є.В. Сірий. – К.: Магнолія, 2007. – 247 с.

Лекція 2

ТЕМА: Становлення соціології як самостійної науки.

Мета:

Навчальна: ознайомити студентів із етапами розвитку соціологічної думки;

Розвиваюча: розвивати у студентів вміння аналізу та синтезу навчального матеріалу;

Виховна: виховувати у студентів почуття справедливості та толерантності до оточуючого середовища.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План

- 1 Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної думки.
- 2 Зародження соціологічної думки в Україні.

Література:

- 1 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002. – 560 с.
- 2 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008. – 452 с.

- 3 Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. - Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293
- 4 Сірий Є.В. Соціологія: навч. посіб. / Є.В. Сірий. – К.: Магнолія, 2007. – 247 с.

Лекція 3

Тема: Поняття соціальної структури суспільства та її складові елементи.

Мета:

Навчальна: ознайомити студентів з основними поняттями даної теми; охарактеризувати основні риси суспільства;

Розвиваюча: навчати студентів класифікувати суспільство; розвивати у студентів вміння аналізу та синтезу навчального матеріалу;

Виховна: виховати толерантність, уважність, зібраність, спостережливість, активну життєву позицію.

План:

- 1 Зміст поняття «суспільство». Поняття соціальної структури суспільства та її складові елементи.
- 2 Сутнісні риси суспільства. Типологізація суспільств.
- 3 Характерні особливості і тенденції сучасного постіндустріального суспільства.

Література:

- 1 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002. – 560 с.
- 2 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008. – 452 с.
- 3 Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. - Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293

Лекція 4

Тема: Суспільство як соціальна система

Мета:

Навчальна: ознайомити студентів з основними поняттями даної теми; охарактеризувати основні риси суспільства;

Розвиваюча: навчати студентів класифікувати суспільство; розвивати у студентів вміння аналізу та синтезу навчального матеріалу;

Виховна: виховати толерантність, уважність, зібраність, спостережливість, активну життєву позицію.

Обладнання:

- зошити;
- ручки;
- відеоматеріали.

План:

- 1 Соціальна стратифікація. Тенденції соціальної мобільності.
- 2 Соціальні статуси та ролі.
- 3 Соціальні інститути суспільства: види і функції.

Література:

- 4 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002. – 560 с.
- 5 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008. – 452 с.
- 6 Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. - Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293
- 7 Вебер М. Основные понятия стратификации // А. И. Кравченко / Социология: хрестоматия для вузов / А.И. Кравченко – М.: Аграф, 2003. – 263 с.
- 8 Коваліско Н.П. Сучасні типи соціальної мобільності населення // Соціальна психологія. – 2007. – № 2.

Лекція 5**ТЕМА: Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин****Мета:**

Навчальна: охарактеризувати теорії соціології конфлікту;

Розвиваюча: розвивати у студентів вміння та здатність до соціологічного стилю мислення;

Виховна: виховати толерантність, уважність, зібраність, спостережливість, активну життєву позицію.

Обладнання:

- зошити;
- ручки.

План:

1 Соціологія конфлікту як галузь соціологічного знання. Поняття «соціальний конфлікт».

2 Класифікація, функції, причини, стадії, шляхи розв'язання конфліктів.

3 Прогнозування та попередження конфліктів.

Література:

- 1 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002. – 560 с.
- 2 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008. – 452 с.
- 3 Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. - Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293
- 4 Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: навч. посіб. для ВНЗ / В.С. Білоус. – К.: Генеза, 2002. – 370 с.
- 5 Піча В.М. Соціологія: навч. посіб. / В.М. Піча. – К.: МАУП, 2008. – 386 с.

Лекція 6**ТЕМА: Соціологія праці та управління****Мета:**

Навчальна: ознайомити студентів з основними поняттями даної теми; охарактеризувати сутність Хоторського експерименту;

Розвиваюча: розвивати у студентів вміння та здатність до соціологічного стилю мислення;

Виховна: виховати толерантність, уважність, зібраність, спостережливість, активну життєву позицію.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Сутність понять: "економічні свідомість, інтерес, поведінка"; "власність". Соціальні функції економіки.
- 2 Поняття предмету соціології праці та управління. Основні категоріальні характеристики праці.
- 3 Особистість сучасного керівника та методи підвищення ефективності його праці та взаємодії з трудовим колективом.

Література:

- 1 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002. – 560 с.
- 2 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008. – 452 с.
- 3 Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. - Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293
- 4 Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: навч. посіб. для ВНЗ / В.С. Білоус. – К.: Генеза, 2002. – 370 с.
- 5 Піча В.М. Соціологія: навч. посіб. / В.М. Піча. – К.: МАУП, 2008. – 386 с.

Лекція 7

ТЕМА: Соціологія особистості.

Мета:

Навчальна: з'ясувати відмінність між особистістю як суб'єкта соціальних відносин та особистістю як об'єкта соціальних відносин; навчитися відрізняти та визначати соціальний статус та соціальну роль особистості у суспільстві;

Розвиваюча: розвивати у студентів вміння та здатність до соціологічного стилю мислення;

Виховна: виховати акуратність, уважність, зібраність, спостережливість, активну життєву позицію.

План:

- 1 Особистість як об'єкт та суб'єкт соціальних відносин. Соціальна структура та типологія особистості.
- 2 Сутність процесу соціалізації
- 3 Соціальна поведінка та фактори її формування.

Література:

- 1 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002. – 560 с.

- 2 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008. – 452 с.
- 3 Соціологія: Підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. - 4-те видання, виправлене. - Львів: "Магнолія 2006". 2009. с. 293
- 4 Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: навч. посіб. для ВНЗ / В.С. Білоус. – К.: Генеза, 2002. – 370 с.
- 5 Піча В.М. Соціологія: навч. посіб. / В.М. Піча. – К.: МАУП, 2008. – 386 с.

Лекція 8

Тема: Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія

Мета:

Навчальна: ознайомити студентів з основними поняттями даної теми; охарактеризувати сутність Хоторського експерименту;

Розвиваюча: розвивати у студентів вміння та здатність до соціологічного стилю мислення;

Виховна: виховати толерантність, уважність, зібраність, спостережливість, активну життєву позицію.

Методи: словесний, наочний.

Матеріально – технічне забезпечення, дидактичні засоби та ТЗН: конспект, наочності.

План:

- 1 Поняття про предмет соціології сім'ї та гендерної соціології. Співвідношення понять "стать" та "гендер".
- 2 Основні положення гендерної соціології; проблеми гендерної соціалізації; гендерні ідеали, стереотипи та тенденції до їх змінювання в сучасному суспільстві.
- 3 Сім'я та шлюб як соціальні інститути. Структура, функції сучасної сім'ї. Типологія сім'ї.

Література:

- 1 Горностай П.П. Гендерна соціалізація та становлення гендерної ідентичності // Основи теорії гендеру: навч. посіб. / П.П. Горностай. – К.: Кондор, 2010. – 274 с.
- 2 Болотіна Є.В. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / Є.В. Болотіна. – М.: Каравела, 2007.
- 3 Лукашевич М.П. Соціологія: навч. посіб. / М.П. Лукашевич. – К.: ЦУЛ, 2008.
- 4 Городяненко В.Г. Соціологія: навч. посіб. для ВНЗ / В.Г. Городяненко – К.: Академія, 2002.